

Yarpuz 47

Edebiyat Dergisi

ISSN: 2687-2307 Temmuz - Ağustos 2025

Fotoğraf/ Mehmet GÖNEN

Yasin MORTAŞ * Akif DUT * Mehmet MORTAŞ * Celalettin KURT * Lütfi BİLİR
İbrahim BİRGÜL * Kazım GÖK * Ercan SAĞLAM * Ayşe ARSLAN * Ayfer YILDIZ
Haşim KALENDER * Faik KUMRU Sophia JAMALİ SOUFİ * Zeynel TOPRAK
İbrahim ŞAŞMA * Gülçin Yağmur AKBULUT * Gamze ŞAHİN * Ömer Faruk CEBE
Sadiye Esmâ KARABULUT * Yakup GÜNEŞ * Arif Onur SOLAK
İlker GÜLBAHAR * Yusuf ÖZ

Sahibi
Halil DEMİR

Yazı İşleri Müdürü
Halil DEMİR

Genel Yayın Yönetmeni
İlker GÜLBAHAR

Editör / Mizanpaj
Kazım GÖK

Yayın Kurulu
İlker GÜLBAHAR
Kazım GÖK
Mehmet OSMANOĞLU
Akif DUT
Haşim KALENDER
Mehmet GÖREN

Son Okuma
Akif DUT

Fotoğraflar
Ön Kapak: Mehmet GÖREN
Arka kapak: Kazım GÖK

Yazışma ve Gönderi Adresi
Kale Mahallesi Elçibey Caddesi
A101Market Yanı Kat:1 No: 18/B
Afşin/Kahramanmaraş

www.yarpuzedebiyatdergisi.com
Mail:yarpuzedebiyatdergisi@gmail.com

Facebook: Yarpuz Edebiyat Dergisi
Instagram: yarpuzedebiyatdergisi

Yayın Türü: Süreli Yayın
ISSN : 2687-2307 Aylık (e-Dergi)

Yıl: 6 Sayı: 47 (Temmuz-Ağustos 2025)
İletişim Tel: 0541 629 94 66

Eserlerin hukukî sorumluluğu yazarlarına
aittir. Yarpuz Edebiyat Dergisi'nden
yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi
zorunludur.

Yarpuz Edebiyat Dergisi
Afşin Merkez Yayın Grubu
tarafından çıkarılmaktadır.

Çıkın / Yasin MORTAŞ / 3

Uyanan Takvimler/ Akif DUT / 4

Gölgeden Perdeler / Mehmet MORTAŞ / 5

Gülşen'den / Celalettin KURT / 6

Anılar -I / Lütfi BİLİR / 7

Gazzeli Çocuk / İbrahim BİRGÜL / 8

Saklı Seher / Kazım GÖK / 9

Siyah - Beyaz / Ercan SAĞLAM / 10

Öksüz / Ayşe ARSLAN / 11

Umuda Ölüm / Ayfer YILDIZ / 12

Zulmeden mi Seyreden mi / Haşim KALENDER / 13

Elveda / Faik KUMRU / 14

Perspektif / Sophia JAMALİ SOUFİ / 15

Sıladan Haber / Zeynel TOPRAK / 16

Dosta Doğru / İbrahim ŞAŞMA / 17-18

Katil / Gülçin Yağmur AKBULUT / 19

Zamanın Çizdiği Yol / Gamze ŞAHİN / 20

Yaşasakta Yaşlansak / Ömer Faruk CEBE / 21

Mor Şemsiyeli Çiçekler / Sadiye Esmâ KARABULUT / 22

Mahalle Susunca Şehir Konuşmaz

Yitip Giden Bir Sessizliğin Ardından/ Yakup GÜNEŞ / 23

Siyasi Konuşma / Arif Onur SOLAK / 24

Yaşar AKGÜL'ÜN Yeni Yazıyla Söylenmiş

Eski Türkçe Şiirleri/ İlker GÜLBAHAR / 25-27

Belki Zamanımı Yadsıyorum / Yusuf ÖZ / 28

Çıkın

Yasin MORTAŞ

çağı bir çöl kumaşı gibi giyindim
giyinme dökülür dedim içime:
üzerinde çıkmaz tozu kalır

sanma ki bu serap benim/büyülü ve senin
çağ bir kum topacıdır bilirim
her gün
üzerime dağılır kalır
ah
kul gibi yürümeliyim vakte diyorum
yoksa
günah hörgücü sırtımda kalır

canı çivilemeliyim kalbe
rüzgar içmiş denizle yürümeliyim
yatağını öpmeliyim ırmağın
aşkı çıkınlamalıyım sımsıkı
sanrıyı sıyırmalıyım üzerimden
ruhu tenime sıvamalıyım
yükümü çözmeliyim artık içimdeki hicrete.

Akif DUT

Uyanan Takvimler

yine bir takvim u/yanıyor dağların derinliğinde
bulut gölgesinden dağılır gibi
beklemekten yorulan bin selamla gelip
kurulur mevsimin tahtına eylülce
hatıraların izi kaybolmadan daha
sesinden kurutulmuş gül kokuları yayılır

kokusu ellerine sinen mektuplar açılır yeniden
dilinde birikir ayrılığın hüznü
ya da yokluğunda titreyince şehla bakışların
kirpiklerin tutuşur satırların serinliğinde

çiçekli eteğini savurur bir deli rüzgar
telaştan nakaratını unuttur türküler
dökülür gibi bir şehrin yamaçlarından
dokunduğun örtüler sapsarı kesilir

gözlerinde özlemin buğusu
kalbini yolculuklara çağıran düşlerin kanatlanır
yağmura dokunan sensizlik çoğalır eylül gelince
kurutulmuş gül bahçesi olur düşlerin
her sabah dilinde biriken soruları
her akşam azat eder rüzgar:
küllenir mi güz sancısı çiçekler solunca
gidenler döner mi bahar gelince.

Gölgeden Perdeler

Mehmet MORTAŞ

kanatları kırılmış
bir rüzgârın önündeyim
mühürlenmiş sonbahar yaprakları
terk ediyor hüznüleri
iniyor kar tanesi burukluğunda
mahşer yerine silüetim
denizi içtim şarap tadındaydı
sarhoş olmadım
gönül putundan helvalar yedim
çare olmadı açlığım
gölge saçlarımı okşadı
dokunduğum ağaçlarda saçkıran
gözlerinden acıya ok gibi fırlayan
bakışların baygın
dilimin keskinliğinden
kelimeler yarım
menkıbelerden yapılmış
hayallerin iniyor
önümde gölgeden perdeler
acıyla yoğrulmuş sesler içiyorum
kalbi ölmüş bir asrın hengâmesinden
dünyanın nefesini tutuyorum.

Celalettin KURT

Gülşen'den

I.

İkrârım ki güldendir, elest bezminden beri
Yazan yazmış yazgısın, güle sarmış gönlümü.

Şeksiz şüphesiz sevdam, Hakk'tan gelen armağan
Aşkın bir iman ile dile sarmış gönlümü.

Etmiş aşkın sarhoşu; hem şarapsız, kâsesiz
Gül dağında dikenli, yola sarmış gönlümü.

Sevda yaman kaledir, koruması çok zordur.
Bağrım delmiş derinden, küle sarmış gönlümü.

İzan mizan künhüyle bir imtihan kurmuş ki
Kurtul diye dualı, dala sarmış gönlümü.

II.

Güller gülle tartılsın, sen bir gel de ey gülcem!
Bağım bahçem şenlensin, topraklarım şar olsun.

Umutlarım dirilsin can suyuyla yeniden,
Ayak sesin ferahnak, yüreğime kâr olsun.

Nice dertler, çileler, yakamdayken armalı,
Kokun gelsin nevâkâr, içim dışım yâr olsun.

Çok bekledim sabırla, gül vaktini pür merak
Gelişin bir muştudur, bu da bana ar olsun.

Göçmen kuşlar döndüler birer birer yuvaya,
Haydi yeter sen de gel, âşyanım var olsun.

Gel yeter ki imbatla, ılık ılık es gayrı.
Hasretliğim tükensin, vuslatımız har olsun.

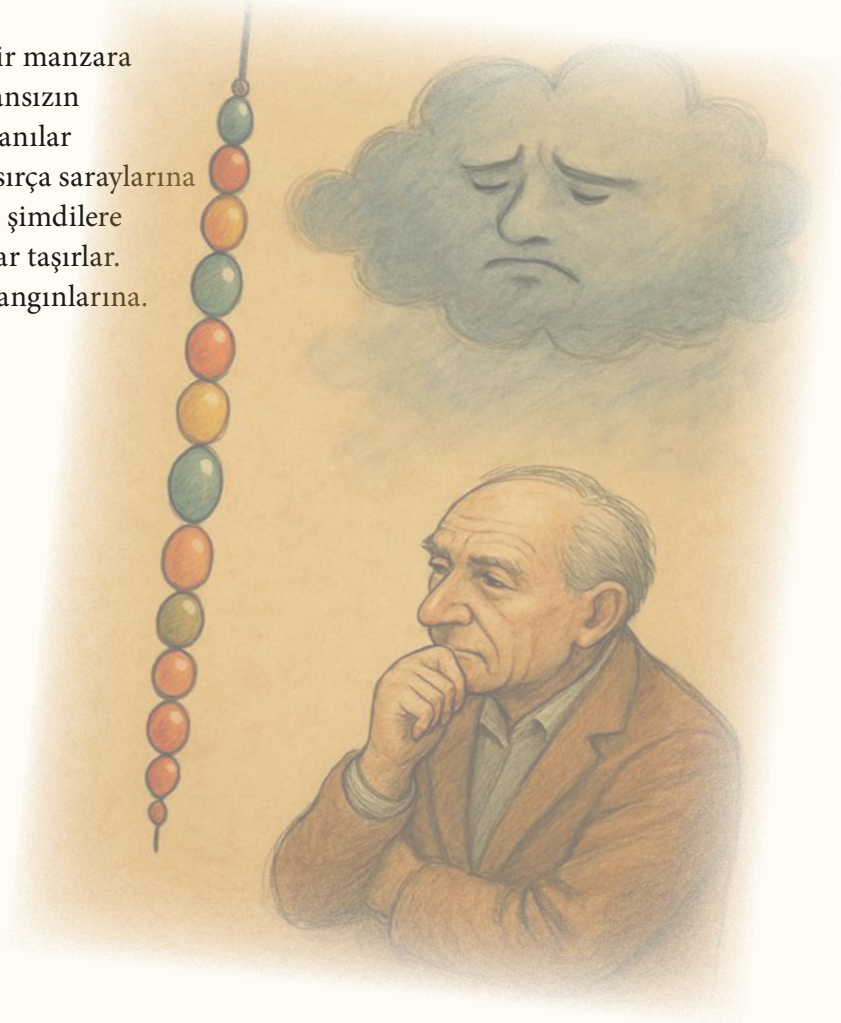
Anılar - I

Lütfi BİLİR

ne zaman yaslansam geçmişe doğru
çöker derinime mahzun bir bulut.
ipe dizilmiş rengarenk boncuklar gibi
hatıralar kımıl kımıl canlanır
genzimde o mevsimlerin kokusu
de haydi hatırlama, gel de unut.

kimi acı, kimi tatlı, kimi buruk
gelirler bir bir
kendilerine has esrimelerle.
her birinin kendine has yüz ifadeleri
kendine has mimikleri
oturur bedenime istemsiz ama canlı.
beynim uçmuş, öncesine yılların
ama yüreğim o anda bile heyecanlı

bir renk, bir ezgi, bir manzara
çağırır, davet eder ansızın
ve ışık hızıyla gelir anılar
yerleşirler yeniden sırça saraylarına
yaşanılan yıllardan şimdilere
sesler, renkler, hazlar taşırlar.
ya da ateş taşırlar yangınlarına.

İbrahim BİRGÜL

Gazzeli Çocuk

seni böyle yazmak istememiştim ben gazzeli çocuk
 seni tanımadan önce
 parkların ölüm şehri olduğunu akletmemiştim
 akletmemiştim henüz ölecek kadar büyük olduğunuzu
 yüzümdeki tebessüme anlam veremeyecek kadar şaşkınlım
 parmaklarım elimdeki simide yabancı
 kaşığım çayıma...
 mutluluk kimlerin kollarında geziyor şimdi
 sevinç, hangi kentlerin yağmuru oldu
 sadece satır aralarında takılı kaldı gücümüz
 ant olsun ki;
 şehirlerinizde tekerleriniz özgürce dönmediğinde
 ve ellerinizdeki kirlere sevimli bakmadığınız sürece
 içimizdeki gece kavuşamayacak hiçbir sabaha
 ve yine ant olsun ki;
 siz gülmediğiniz sürece gülmeyecek yüzümüzün çocuk yanları

seni böyle tarif etmek istememiştim ben gazzeli çocuk
 taşların seni ne kadar büyüttüğünü anlatmak istememiştim
 kendinden büyük yüreğin vardı senin
 bunu bilmemeliydin
 bunu kendin bile bilmemeliydin
 saçlarını karışmış çocukluğunla
 her mevsim sen yeniden doğmalıydın
 ve sabah şımarık bir çocuk tadında
 gelmeliydi pencereden odanıza

seni böyle bilmemeliydim gazzeli çocuk
 yaşamın ölümden farklı olduğunu
 anlatmalıydım sana, anlatmalıydı sana şairler dönemeçli şiirlerle
 ama senin yaşayacak kadar vaktin olmuyormuş
 oysa rachel'de bahsetmek isterdim sana
 hani vardı ya kimse yok iken ben varım diyebilen kadını
 yüreği bir erkekten daha güçlü olan
 rachel'i anlatmak isterdim sana

şimdi kelimelerim onu anlatamayacak kadar cılız,
 kalbim susuz sahra
 ve bizler buğuz edecek kadar aciziz aslında
 maalesef kara gözlerinizde ölüm uykuları büyüyor
 ölüm yaşılanıyor artık coğrafyanızda
 ve esmer teninizde babadan kalma korkular...
 senin o güzel sesini duymadan ölmemeliydi kuşlar
 ey gazzeli çocuk;
 kuşlar konmalıydı oysa hep omuzlarına
 üzerindeki cennet kokunu farketmiş olmalıydı çiçekler
 sesinde çoğalan o özgürlük şarkıları
 söylenmeliydi hep seninle beraber
 söylenmeliydi ölmüş çocukların ruhlarıyla

selam olsun cennette yer edinmiş esmer bakışlı çocuklara
 selam olsun bize uzaktan el sallayanlara

“ant olsun ki;
 şehirlerinizde tekerleriniz özgürce dönmediğinde
 ve ellerinizdeki kirlere sevimli bakmadığınız sürece
 içimizdeki gece kavuşamayacak hiçbir sabaha
 ve yine ant olsun ki;
 siz gülmediğiniz sürece gülmeyecek yüzümüzün çocuk yanları...”

Saklı Seher

Kazım GÖK

kerkük, urumçi, srebrenitsa, gazze
haddini bilmiyor işte bu acıların
çarşaf çarşaf ıslak hüznüleri

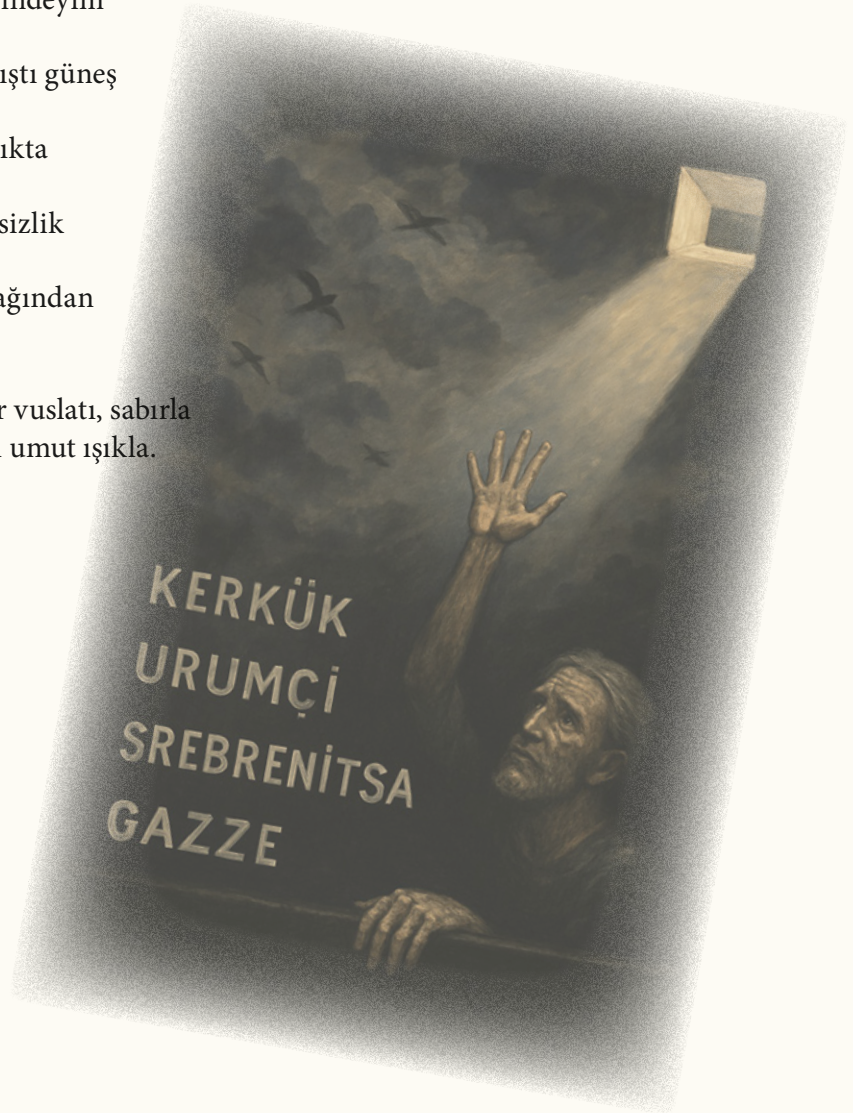
vicdan sustu
gölgeler yitti
kuytulara sinmiş ışık
bu zifiri karanlıkta neyin nesi demeyin
çünkü yankılanır susturulmuş öğlenin cıılgığı

göğre astığım hüznüleri
palazlandı kabına sığmaz oldu

sanki geçmişin mahkemesindeyim
atalarım tanık ben sanık
alevli eliyle yakamdan yapıştı güneş

göz gözü görmüyor karanlıkta
kırlangıçlar uykuda
naftalinli kanatlarında sessizlik
çırpınmayı bekler
bir ışık sızsa sandığın kapağından

yusuf hâlâ kuyuda
kırık tırnaklarıyla bekliyor vuslatı, sabırla
saklı bir seherde, buluşsun umut ışıkla.

Ercan SAĞLAM

Siyah / Beyaz

işim olmaz güzelim benim ufak tefekle,
paradokstan beslenir metaforu severim.
kulelerim sarsılmaz, tankla, topla tüfekle;
rastgele mermi atan kör bir uçaksavarım.

güç öğrendim uçmayı ama yere çakıldım,
takvimlere saldırıp bir bir yoldum hepsini.
memurluk evresinde işsiz kaldım, yıkıldım.
yattım yattım bitmedi kötümserlik hapsini.

gün yüzüne çıkmadım kanıp güzel havaya,
ömrü billah inmedim boynu eğri deveden.
sonunda bir mantoyu getirdim bedavaya,
yüzde yüz suçlu idim, haklı çıktım davadan.

ben ki iyi olmamış pestile pes demedim,
her gün başka bir yüzle çıktım açık alana.
yaşadığım onca yıl tatlı bir şey yemedim,
bile bile tutundum kuyruklu her yalana.

işkillendim diyerdir hiçbir pay almadıysam.
çok üzgünüm görmedim o en ince çizgiyi.
ne olmuş anılardan müşteki olmadıysam
denedim debelendim bozamadım yazgıyı.

bir siyahım bir beyaz bir akıllı bir deli...
geceyle gündüz gibi art arda gidiyorum.
uzandım, tutamadım uzanan hiçbir eli;
günü geçmiş borçları vadeli ödüyorum.

Öksüz

Ayşe ARSLAN

ben bilirim acısını
gözlerinden akıtamayanların
yutkundukça
daha da acır iç yaraları

gözleri kısık kirpikleri uzun
yanaklarında gamzesi
her şey yerli yerinde
yakışıklı bir çocuk
güzel bir çocuk
bilirim gülerken ağlayan yüreklerini

çekingен en az avucumda tuttuğum kuş kadar
ürkek dalına konmaya korkan bir serçe gibi

günlük güneşliktir ortalık
soğuk kışlara nasır tutmuştur yüreği

canım canıma bulanır
anlarım kalbim kalbime dayanır
bilirim ki olmayınca anası
eksiktir her şeyi olsa da
öksüz bir çocuğun.

Ayfer YILDIZ

Umuda Ölüm

açık sokaklarım vardı
önü arkası sevgiye güneşlenen
şimdi ayak izleri üşüşmüş
ve kırılmış çiçekli kaldırımlarım

sarp kayalara
fırlatılmış güllerim hoyratça
yaban olmuş
kan dökmüş müstesna güllerim

acıtamam
yüreğimden de küçük kuşları
ne zaman bir renge dalsam
sokağımın sevgi koktuğu
anların ayakları takılır aklıma

gözlerim sessiz ölümler arar ölümler
ölüm ki ömrün ağzında sırlanan
günah s/aklayan bir manolya...

Zulmeden mi Seyreden mi

Haşim KALENDER

Seyirciyi seyretmek yaralarımı kaşır,
Ecdatla kıyaslarım aynı kanı mı taşır?
Siyonistler yıllardır bebeklerle savaşır,
Zalim zulmeden midir, zulmü seyreden midir?
Ölü müyüm, diri mi; gezen boş beden midir?

Görünen üç beş soysuz, veren vardır bu aklı.
Müslüman kralların boynunda haçı saklı.
Saçıyla süpürüyor yollarını pasaklı.
Zalim zulmeden midir, zulmü seyreden midir?
Bu iz ceddimin değil millet kör giden midir?

Osmanlının torunu soykırıma katlanmaz,
Liderler biliyor ki dik durursa atanmaz.
Düşmanımın yanında saf tutuyor utanmaz,
Zalim zulmeden midir, zulmü seyreden midir?
Müslüman Türk'sen düşün hep biat eden midir?

Halini hallenirsin Yahudi'nin giderek,
Gücün yoksa varmaya katıl dua ederek,
Lafla gemi yüzmüyor kardeş, yanımda gerek!
Zalim zulmeden midir, zulmü seyreden midir?
Kardeş karındaş mıdır, zulme kin güden midir?

Ümitvarım atiden elbet, bu günler geçer.
Herkes bir gün göçer de şehit şerefli göçer.
Ekmeği yok, aş yok, suyu çukurda içer.
Zalim zulmeden midir, zulmü seyreden midir?
Sabiler aç ölürken kabaran miden midir?

Siper edip göğsünü haksızlığa germezsin,
Gül yurdudur bilmezsin, ateş sanır girmezsin.
Kalender sıradasın, kör müsün ki görmezsin?
Zalim zulmeden midir, zulmü seyreden midir?
Çağ açıp çağ kapayan el midir, deden midir?

Faik KUMRU

Elveda

ebediyet yurduna adım adım yürüdüm,
nefis denen kaçkını peşim sıra sürüdüm.

istikamet aşıkâr niyetim Hak rızası,
amelim tartılacak defterim açılacak.
her fiilin rengine kıyafet biçilecek,
telafisi ne mümkün vukuatın kazası.

ne hızlı geçti yıllar ne çabuk bitti ömür!
merdiven basamağı çıka çıka tükendi.
ben hayata dalmışken sahte gerçeği yendi,
seneler geçmez sandım nihayet geldi emir.

geriye dönüp baktım ne de çok pişmanlık var,
altında ezildiğim günler sırtımda şelek.
kalbim eyvah dedikçe umursamadı felek,
koskoca memlekette olamadım bahtiyar.

ne hayallerim vardı rengarenk düş ülkesi,
her mevsimi sıcacık her mekanı huzurlu.
sevgi dolu ten evi bilsen ne çok gururlu,
asude bir iklim ki kucaklıyor herkesi.

şimdi hüznün diyarı ayağımı bastığım,
üstünde yürüdüğüm, neşeye gark olduğum.
her sevincin sonunda nedameti bulduğum,
üç direk darağacı gençliğimi astığım.

hesap kitap boşuna, nasıl olsa tutmuyor.
kapadım sayfaları, yoruldum saya saya.
en büyük sermayeyi yatırdım boş arsaya,
gönül ki mahir tacir üçkâğıdı yutmuyor.

iki göz iki çeşme beyhude geçen hayat,
ne anladım sormayın saçım başım bembeyaz.
seher secdesinde ben sahipsiz garip iyaz,
günden düşen her vakit elvedaya beyanat.

gidenleri dönmüyor, kalanlarda hep hüznün...
uçuruma ramak var tedirgin uçta kalan.
kıymete değiyor mu elde avuçta kalan,
ihlal edilmiş sınır akıbet desen hazin.

şimdi gitme zamanı, kapanıyor perdeler.
söndürün ışıkları, uğraşmayın boşuna.
hasret duyulmaz artık toprağına taşına,
özlenen bütün canlar ebedi bir yerdeler.

Perspektif

Sophia JAMALİ SOUFİ

ufuktan ufka
yaralar daha da belirginleşiyor
nasıl çılgılıkatabiliyorsun?
buna nasıl dayanabilirim?
parçaparça
vücudumun her zerresi
senin adını haykırıyor
gece yarısı
bakışlarım senin gölgeni takip ediyor
sonunda
gözlerin beni benden aldı
ama dünyanın hiçbir yerinde beni bekleyen birinin olduğunu sanmıyorum ...

SEMPATOM

dudakların
bir öpücüğün sıcaklığı gizlidir
kucaklaman sessiz bir ateş
rüyaların ateşine sarılmışım
parmaklarının fısıltısı akıyor
hayal gücünün ve hançerin çıplaklığı üzerine
gözkapaklarımı kapatıyorum
keşke boş olsaydım
bahardan boş
yoldan boş
beklemekten boş
her şeyden ve herkesten boş
ama gözlerin
binlerce ayna ve pasajda tekrarlanıyor
tekrarlanır
tekrarlama...

Zeynel TOPRAK

Sıladan Haber

Yeni haber aldım ay yüzlü yardan,
Kokusun özledim, gelsin diyormuş.
Gurbetten sılaya dönemiyorsa
Beni de yanına alsın diyormuş.

Yağmur damlaları vururken cama
Hayali karşımda durur daima.
Elini elimde isterim amma
Kalmaya mecbursa kalsın diyormuş.

Bir yıldız misali kayıyor zaman,
Seneler geçtikçe eskiyor insan.
Ördüğüm atkısı boynunda duran,
Yeni bir resmini salsın diyormuş.

Çok anlam yüklerim gelen her sese,
Benden başka onu anlamaz kimse,
Kalbimin sesini duymak isterse
Her gün şarkımızı çalsın diyormuş.

Ne öfke ne sitem ne bir şikayet
Ayrılık kaderse çekerim elbet.
Dünyada imkansız olursa vuslat
Mahşeri beklerim, bilsin diyormuş.

Ölümlü dünyanın çilesi bitmez,
Ola ki işimiz yolunda gitmez,
Kavuşmaya belki ömrümüz yetmez,
Hakkım varsa helal olsun diyormuş.

Dosta Doğru

İbrahim ŞAŞAMA

Aç gönlünü ey dost, aç gönlünün kapılarını, füsunkâr ömrüme cemreler düşürmeye geldim. Aç gönlünü ey dost, ben gönlümü muhabbetle pişirmeye geldim. Erdikçe sohbetine ve konuştukça aynı lisanda, ben yakamdan yalnızlığımı düşürmeye geldim. Yanmaya geldim ben dostum, dostum diyerek yanmaya. Kendi iç sesimden ve yalnızlık uykusundan uyanmaya. Aç gönlünün kapılarını ey dost, dostun nazarında eğilmeye, dosta divan durmaya geldim. Can yaramın devasını, cana sarmaya geldim. Bütün annelerin gözleri ıslaktır, senin uğramadığın iklimlerde. Bir çocuk korkar durur aldığı nefesten. Su bulanıktır ey dost sen yoksan, mevsimlerden zemheridir. Bahar hicap eder yüzünü göstermeye. *Aç gönlünün kapılarını dost, yerimi ve haddimi bilirim ben bu kapıda.*

Aç gönlünün kapılarını dost, ötelemin dilekçesini sunmaya, sunmaya, sunmaya geldim. Meğerse ateş soğukmuş, ben dostun alevinde yanmaya, yanmaya, yanmaya geldim. Dostuma dostum diye seslendiğim demde kopsun bir avuç gönlümde fırtınalar, hem de gönlüm duruldukça durulsun. Bir tek “dostum” de bana ki, gönlümde bir düğün dernek kurulsun. Dostum de bana dostum ki, ruhumun kanlı yaralarına, serin bir merhem gibi sürülsün o davudi sesin. Gönül kapındayım dost. Uçsun diyerek geldim göğüs kafesimdeki şükür kuşlarım. Ve unutsun gözlerimi artık yalnızlığımıza döktüğüm gözyaşlarım. Bir bahar bekliyor artık benden, kalbime müebbet kışlarım. Bir mızrak gibi delsin yüreğini, dostum nidasına tutunan yakarışlarım. Bana dostum de dostum. Silinsin yalan dünyanın bütün öznelere, bir tek dost kalsın, dost gözüksün gözüme. Sen bana dostum de dostum. O sesleniş ki ruhumun kalp atışıdır, müjdemdir, hürriyetimdir. Ben oluşumdur benim. Huzura doğru yol alırken pusulam, hiç bilmediğim bir coğrafyada mihmandarımdır. Aç gönlünün kapılarını dostum, vakit dost kalma vaktidir. Yegâne bir duygunun etrafında toplanma vaktidir. Muhabbet ile silkelenip yoklanma vaktidir. Aç gönlünün kapılarını dostum, sana en yakın olduğum yerdeyim. Derdimi arz etmeye geldim, dert talep etmeye. Gelişim ki aldığın her nefesin emrine verilmişimdir. Sen bana dostum de dostum, duyacağım o ses nefesim olur benim, dirilişimdir. *Aç gönlünün kapılarını dost, yerimi ve haddimi bilirim ben bu kapıda.*

Aç gönlünün kapılarını dost. Yüreğimin sesini duyarak geldim. Koşarcasına, vuslata erercesine, kavuşurcasına coşarcasına geldim. Doğarken davet edildim ben bu kapiya. Ayakuçlarımız denktir bu kapıda, ne bir adım ileri ne de bir adım geri. Aynı yöne bakılır, aynı sancı duyulur, aynı emre uyulur. Yüreklerin işi olmaz bu kapıda pas ile küfle. Aç gönlünün kapılarını dostum, yüreğime dostum diyerek dost üfle. Ömrümün gerçek konağı, en duru yanı, koruyanım dostumadır seslenişim. Ürkek bir güvercin misali saçaklarına emin bir yürekle konmak istiyorum. Derdimi ve hüznümü dost bildiğim iklimlere bırakıp peşin bir saadetle çıkmaya geldim geri. Dergâhım burası, bargâhım burası, aç gönlünün kapılarını da dost, saatler durası. Aç gönlünün kapılarını dostum, yansın kalbimin isli çırısı. Yılmaz bir muhabbetle sırladığın bütün yüreklerin selamıyla aç kapını. Ne olur topla bendeki beni, bir baba merhametiyle dizlerinin dibine. Anlatılmamış bütün masalları anlat. Döküldükçe dudaklarından dostane kelimeler birer birer, bana yağmurun serinliğini getir, onun sesini dinlet. *Aç gönlünün kapılarını dost, yerimi ve haddimi bilirim ben bu kapıda.*

“Ömrümün şafak yanı, bahar yanı, umut yanı...”

Sana koşup geldiğimde, Yunus oluyorum, Konuya'da Mevlana, Nevşehir'de Hacıbektaş. Ben her dost kelimesini duyunca Yusuf oluyorum, Yusuf gibi seviyorum, Ne hırs kalıyor gönlümde ne de bir ihtiras. Yalan dünyayı unutuyorum ben bu kapıda. Kendi ellerimle parçaladığım beni, kendi ellerimle yeniden birleştiriyorum. Kalbimin en müstesna köşesine kutsi bir sevdayı üzerine toz kondurmamak üzere yerleştiriyorum. Aç gönlünün kapılarını dostum, ben sessizim, duvarlar benden sessiz. Hangi yöne baksam yalnızlığımı görüyorum. Aç gönlünün kapılarını dostum, çıkarsız içten. İnsan oluşumuzun getirisi ve göstergesi olan selam ile tebessümü özlemişim. Nasıl da hasret kalmışım. Nasıl da özlemişim bu duyguyu. Aç gönlünün kapılarını dostum. Koyu perdelerimi güne güneşe karşı aralamak istiyorum. Işık huzmesi girsin haneme. Kömür sobamın ferî yetersiz kalsın dost yüreklerimizin sıcaklığı karşısında.

Kimden olursan ol, ak ol kara ol ama aç gönlünün kapılarını. Aynı dili konuşmasak da olur. Dilin dinin ırkın ne olursa olsun. Aç gönlünün kapılarını.

Beklentim içten ve ticaretsiz bir paylaşım benim. Birbirimize verebileceğimiz en güzel hediye bu zaten. Bana sıkıntılarını elemelerini hasretlerini anlat dostum ben sana derdimi ve sevincimi döktükçe adeta köprüler kurulsun iki gönül arasında. Aç gönlünün kapılarını dostum, paylaşmak güzel gerçekten. Ekmeğin yarısını, suçun karasını, yeri geldiğinde pazar parasını pay edelim.

Söküğümüzü dikebilelim birbirimizin. Kusurumuzu görmemek, ayıbımızı kapatmaya çalışmak olsun maharetimiz. *Aç gönlünün kapılarını dost, yerimi ve haddimi bilirim ben bu kapıda.*

Bıçağın ucu gibidir bu yalnızlık. Kömürün kor hali gibidir. Bu beton blokların içerisinde nefes almakta zorlanıyordum dost, kapım çalınmıyor. İçtiğim bir bardak çayın yoktur tadı. Pencerelerimin pervazına sıraladığım çiçeklerim filizlenmeye üşeniyor, balkonumun altındaki sarı kedi bile mutsuzca bakıyor etrafına. Bir dostum de ki baharı bulayım azizim. Aç gönlünün kapılarını dostum. Gerçekten de zor zanaat yalnızlık. Bir dülger misali yüreğimi kırk yerinden oydu durdum kendi iç sesimle. Koca bir yalnızlığımı saklar koynunda ezelim. Tuvalimde hep yalnızlığım rengi oldu. Aç gönlünün kapılarını dostum da kardeşliğin resmini çizelim. *Aç gönlünün kapılarını dost, yerimi ve haddimi bilirim ben bu kapıda.*

Sen aç kapılarını dostum. En yakıştıgım yerde olayım, en yakışanımda. Bir çoban çeşmesinin serin sularında yıkayayım yüzümü. Sırtım hazana, yönüm bahara dönük olsun. Kabil'in kıvılcımı hükümsüzdür bende, gazez adına yakılacak bütün ocaklar benim coğrafyamda sönüktür. Dost dediğim demde avuçlarımdan su içer ceylanlar benim. Cümlemin gönül söküğünü ben dikerim. Umutsuzluk yasak kılınmıştır yüreğimde. Kızıl kumlara bile kelebek kanadı naifliğinde yedi renkli çiçekler dikerim. Sen aç kapılarını dostum. Hüsn-ü Yusuf'lar ekelim peynir tenekelerine. Her sabah kulağımıza yaşamın ve dostluğun güzelliğini fısıldasınlar diyerek. Hiç umutsuz kalmayalım hüznün coğrafyasında, umudun o kadife libasını giyerek. Divit uçlu kalemimi, sevda mürekkebine Yunus'un yüreğine daldıralım. Aç kapılarını dostum, ki ne nefrete gazeze ikiliğe ve ehl-i kem'e başkaldıralım. Konya Ovası'nda Mevlana'nın "gel ille de gel" nidasını duyuyorum. Sırtımı dönüp bendeki bana, benden çıkıp bize uyuyorum.

Aç kapılarını dostum. Hiçbir silahın sesi bana göre değil. Nefret benden değil, ben kinden değilim. Nefret tapınaklarında nöbet tutan karanlık cellâtların ellerinden kaçmışım. Ey barış, ey sevda, ey dostluk ey kardeşlik, beni onların yıllanmış öfkelerine teslim etme. Ve benim kıyılarıma vurmasın nefret denizinin kara suları. Ey barış, ey sevda, ey dostluk ey kardeşlik, tut ellerimden. Tut ki hiçbir Yusuf kalmasın dipsiz derin kuyularda. Bilirim ki bütün hanelerde sen beklenirsin. Bütün yüreklerde sen dilenirsin son dilek olarak. Sen bütün ruhların son limanıydın sen. Bütün ihtiraslar, hırs ve entrikalar senin azametinden korkar. *Aç gönlünün kapılarını dost, yerimi ve haddimi bilirim ben bu kapıda.*

Sen aç kapılarını dostum. Bütün çocukların aşkına, bütün çiçeklerin aşkına, bahar aşkına, nisan aşkına, aşkın aşkına bir olanların diyarına beni de al. Barışa ve kardeşliğe şiirler yazdır bana. Aşk olsun dünya yüzünde. Aşkın renkleri olsun. Garez çekilsin aradan. İnsanlar haberdar olsun yüreklerindeki kirden ve o kapanmaz yaradan. Bir ışıkken bin bir renge bürünelim ve Yunus gibi olup Yunus gibi görünelim. Kasırgaların ve fırtınaların sesini duyuyor musun ey dost. Ruhunu seninle inşa edememiş bir kimse, dışarıdan esecek en küçük bir rüzgârla savrulup gidiyor, sen de görüyorsun. Senin harcınla ve mayanla kişi kendini her yönüyle sağlam ve tam inşa etmemişse, yaşayacağı imtihan depremlerinde ebedî bir enkaza dönüşüyor. Senden bihaber olan ve varlığını benimsememiş kalpler ise kumdan bir kale gibi en küçük bir etkiyle dağılmaya mahkûm oluyor. O yüzden gölgeni eksik eyleme yüreğimin üzerinden. Sana yaklaştıkça ve senden davudi sesler yankılanıyor gönül çeperlerimde. Adını andığımda nefsimin etrafında pervane gibi dönen bütün putlar yere seriliyor ve bir cam kırığı gibi dağılıyor ey dost. O yüzden bir değil binlerce kez seni söylüyorum kendime. Ben de bir sen ol diyerek. Bir ömür ummanında ürkek kulaçlar atarken arıyorum seni. Nefsimin bana vurduğu bütün zincirleri kırmak istiyorum. Dipsiz derin okyanusların ortasında dayım. Neredesin dost, muhabbet kıyılarına vurmak istiyorum? *Aç gönlünün kapılarını dost, yerimi ve haddimi bilirim ben bu kapıda.*

Katil

Gülçin Yağmur AKBULUT

Hüküm vermem için karşımda duran adamın soyadı benimkisiyle aynı? Tesadüf olabilir mi isminin de şahsına münhasır ismimle özdeş olması? Çenesinin üstünde duran kocaman et beni, alnının ortasında birleşen kalın kaşları... Boyu posu, duruşu...

Mahkeme salonunda yargılanmak için bekleyen bir şahıs... Suçu eşi ve kayınvalidesini bıçak darbeyle infaz etmek. Duruşmanın hâkimi ben, Çağan YILMAZ. Mücrim Cevdet YILMAZ, 1955 Rize Çayeli doğumlu.

Bozuk saati çalıştırır, çizik plağı işler duruma getirirdi annem. Kümülüs kıyılarında musibetlere tebessümle kulaç atar, dört duvar arasında yeni tomurcuklar açtırırdı umuda doğru. Hayatın soğuk adımlarına karşı gönül yalımlarıyla ısıtırdı körpe bedenlerimizi. Yürüdüğümüz köprüler tükenince hissar, aydınlandığımız lambalar kararınca ışık olurdu boşluklarımıza yansıyan.

Dağılırdım, toplardım; sele kapılırdım, çekip çıkarırdı. İçime gömülürdüm. Kazıyıp azlederdi. Kovgun ve ürkektim. Göğsüne yaslanır, kopan fırtınalara kafa tutardım. Ağlardım. Gözyaşlarımla mütedair bütün çeşmeleri kör tapayla kapatırdı. Düşerdim. Kananan dizlerime yara bandı olurdu.

Bir başkası gibiydi. Babam gibi değildi babam. En sonunda yapacağını da yaptı. Ardında kırbaçlı emareler bırakarak gitti. Beş bahar, altı güz geçti azimeti üzerinden. Dönmedi. Yaşama sevincimi azalttı, gidişle alakalı cevabını bulduğum sorular. Cevdet Yılmaz'ın yolunu bekleyeli, her hicretin ortasında kervan, her çırağın yanışında tükenen fitil oldu Çağan.

Ellerine batan dikenin acısını hissedemeyecek kadar küçüktü karındaşım. Benim kadar canı yanmadı, benim kadar kalbi burkulmadı bu yüzden. Yaşça büyük olsa bile, yine de sızlamayacaktı belki de yürekçiği. Down Sendromu tanısı koymuşlardı melek kardeşime doktorlar. Karanlık, taşkın ırmaklar gibi ömrümüze akarken ağzında biberonuyla hayata tutunmaya çalışıyordu Ceylan.

Karadeniz'i basıvermişti annem yarasının üstüne. Üzülürdü, bilirdim. Lakin asla efkârını belli etmezdi ciğer parelerine. Sırtında Ceylan, gündüz mısır tarlalarında çalışır, geceleri ise dikiş dikerdi gözyaşları içerisinde. Hissederdim. Bir babama yanarsa bin bir kez Ceylan'a yanardı içli içince. Uyduğumu sanırdı. Uyumazdım. O dikiş dikerken ağlardı. Ben ise yorganın dibinde uyuma rolü yaparken gözyaşlarına boğulurdum.

Orta son sınıftaydım. Çalışmak istedim. İzin vermezdi gül benimzim. Okuyacak, adaletsizliklerin karşısına dikilen adaletili bir hâkim olacak benim oğlum, derdi peri peykerim.

Gönlümün derinliklerine inerdim bazen ders çalışırken.

Sevgiye açılan bütün kapıların ardında al yazmalımı bulurdum. İki sözcük arasında gezinir dururdu feriştem. Biri fedakârlıktı, bir diğeri şefkatti bu erdemli sözcüklerin.

Üzülürdük, üzülürdü. Sevinirdik, sevinirdi. Evlatları hastalanınca hastalanır, sağlıklıysa yavrucaıkları sapasağlam ayakta dururdu. Gaileler var gücüyle artsa da ak saçlı başını, hayatın civıltılarını toplayıp kucakla önümüze serpiştirirdi. Yıldız kırıklıklarında, gecemizi ısıtan gündüz güneşiydi melaikem. Düşlerin saklı bahçesinde rengârenk umutlar yeşertirdi çiçek annem.

Ölümlle sobelendiğinde on üç yaşındaydı, durulca kardeşim. Ceylan gidince şubat kadar ayazlandı, ağustosmuşçasına ateş aldı al yazmalı çelebim. Tutunacağı tek daldı artık Çağan annesinin. Siyahtan griye tutundum yanağı gamzelimi berhudar edebilmek için. Okudum. Hâkim oldum. Annemin ciğ düşmüş yüreğine biraz olsun şems misali doğabilmek için.

Ayakkabı boyadım kimi gün. Kimi gün inşaat işçisi olarak çalıştım okuyabilmek için. Oya, nakış, dikiş... El emeği göz nuru... Gözlerinin ferinden oldu Cavidan Sultan, oğlunu hâkim olarak karşısında görebilmek için. Yoruldum, düştüm, kalktım. Pembe bir umudun lacivert parkurunda koştum annemi vuslatına erdirebilmek için. Hukuk Fakültesini bitirdiğim gün tüyü bitmemiş bir sevinçle annemi toprağa verdim. Ucu bucağı olmayan bir çığlığın ortasında yapraksız bir ağaç gibi kupkuru kalıverdim.

Annemi yitirdikten kısa bir süre sonra Adli Yargı Hâkimliği Sınavını kazandım. Elâzığ Adliyesi 1. Ağır Ceza Mahkemesine atandım. Ceylan ve Cavidan Sultan'dan kalan anılarımı büyükçe bir bavula istifleyip kıyıya vurmuş sandal misali doğup büyüdüğüm topraklardan ayrıldım. Yola çıkmadan önce Cevdet Yılmaz'a ait olan bütün izleri kapı eşiğindeki paspasa bahşiş bıraktım.

Meslek hayatımdaki ilk duruşmama katılmak için mahkeme salonuna girdim. Kürsüye geçer geçmez gülen gözleriyle gamzeli bir bayanın beni izlediğini hissettim. Oğlunun ilk duruşmasını seyretmeye gelen bir annenin şefkatli bakışlarıyla karşılaştım. Sözünü tutmuş, oğlunun ilk duruşmasına katılmıştı Cavidan sultanım.

Tahta tokmağı yavaşça masaya dokundurdum. Yüzümü sanık sandalyesine dönerek beş kişinin katili olan zanlının yargılama sürecini başlattım. Suçlu Cevdet YILMAZ. Mağdur Halime YILMAZ, Halide HOHOĞLU, Çağan YILMAZ, Ceylan YILMAZ, Cavidan YILMAZ.

Gamze ŞAHİN

Zamanın Çizdiği Yol

Şimdi sen gidiyorsun, boş bırakıyorsun üzerini karaladığın sırayı. Son zil de çaldı ve geride kaldı bütün bir yaşanmışlıklar. İlk telaşın, belki senin gibi gitmekte o da bir başka şehre yahut arka bahçede o tozlu bankta bir teselli umuduyla bakmakta gökyüzüne. Hazırladığın ilk beste, ezberlediğin ilk şiir, yazdığın ilk denemenin sözcükleri sarmalıyor bedenini görünmez bir zincir gibi. İçtiğin o ilk sigaranın dumanı yığılıyor önüne sırf çıkış kapısını bulama diye. Bahçede bir kız ağlıyor ve attığın her adımda bir anı daha çöküyor omzuna: arkadaşlarınla yaptığın eşek şakaları, felsefe hocasıyla yaptığın tartışmalar, din hocasını çıldırtmak için ettiğin laflar, okuldan kaçmalar, çektiğin kopyalar ve bir çıkma teklifine 5 gün hazırlanmalar...

Geride kalanlar bir yana bir de yanında götürdüklerin var. Söyleyemediğin sözler doldurmuş ceplerini, yaptığın ve yapamadığın şeylerin pişmanlığı yapışmış gölgene. Bir kızın ilk aşkını götürüyorsun; umutlarını, hayallerini, bakmazsa öleceği koyu kahve gözleri götürüyorsun. Az daha dayan şunun şurasında çıkış kapısına ne kaldı. Bak! Bak duvarın kenarına diktığın güller de göründü, şimdi kim sulayacak onları? Ağlama sakın! Biliyorum kederlendin. Havadan mı acaba? Kekre bir koku var, kesif ve boğuk. Belki vaktiyle dökemediğin gözyaşları taşıyordur göz pınarlarından. Ama geride bıraktıkların için ağlama! Ağlama çünkü unutacaksın... Gidenlerin yerine gelenler olacak, geriye üç beş anıdan fazlası kalmayacak. Önünde zamanın çizdiği bir yol var, biraz meçhul lakin korkma. Bir farkı olmayacak şimdiye kadar geçtiklerinden. Eğer şimdi yürümezsen gerisinde kalırsın zamanın. Zaman bu beklemiyor kimseyi, durmuyor eğer âşık olmamışsan.

Hepimiz yaşadık bazı vedalar ve henüz kolay olanını görmedim. Bir düğüm gibi, hayatını bölümlere ayırıyor. Hem düğüm atmak her zaman senin verdiğin bir kararla olmuyor ne yazık ki, o düğümleri atmaya mecbur kaldığın günler de oluyor. Öyle günler ki attığın her düğümde sanki boğazına bir şey oturuyor, ses tellerin birbirine dolaşp birkaç cümleden ileri gitmene müsaade etmiyor. Ağızdan çıkamayan kelimeler ruhunun duvarlarına çarpa çarpa gözlerinden taşıyor.

Hayat kimi zaman kalan kişi rolünü biçer sana kimi zaman giden, kalansan gitmek istersin gidensen kalmak. Eğer sevmişsen hiç gidememişsindir zaten. Bedenini götürsen ruhun kalır orada. Ne yapar eder bir şekilde yaşarsın ama eksiksindir. Anılar yetmez ki boşlukları doldurmaya. Engel olamazsın havanın tanıdık bir gün gibi kokmasına.

Biten, veda edilen şeyden ziyade bitmek düşüncesi canını yakıyor bence insanın. Acı veya tatlı, sonuçta artık o gün, o kişi ve o yer olmaz artık yaşamında. Bazı şeylerden kurtuldum diyorsun, olabildiğine mutlusun tam o anda bir burukluk çöküyor yüreğine: küstüğün arkadaşını ne kadar sevdiğini anlıyorsun, ailene kızsın bile onlarsız olmayacağını anlıyorsun, yapılan tartışmaların gereksizliği anlıyorsun ve en acısı her şey için çok geç olduğunu anlıyorsun. Geri dönme umuduyla avutuyorsun kendini lakin dönsen ne? Kalacak mı sanıyorsun her şey bıraktığın gibi.

Şimdi sen gidiyorsun, elinde yılları sığdırdığın bir fotoğrafla, meçhule yürüyorsun.

Yaşasak da Yaşlansak

Ömer Faruk CEBE

“Geldi geçti ömrüm benim

Şol yel esip geçmiş gibi

Hele bana şöyle gelir

Şol göz yumup geçmiş gibi”

Yunus Emre, hepimizin bildiği, bilmekten korktuğu, korkmaktan söyleyemediği bir gerçeği kolayca sığdırıvermiş bu dizelere. Zaman geçiyor, bu geçişin her anında her birimize bir hatıra bırakıyor. Geriye dönüp baktığımızda gördüğümüz kendi manzaramız, bizi mutlu ediyorsa bu geçişten hayıflanmanın gereği yok. Ancak beyaz sayfamıza attığımız çiziklere bakacak yüzümüz yoksa yüzümüzdeki çizgilerden, saçımızdaki aklardan arlanmaya başlayabiliriz.

Gençlik, şiir zamanıdır ve yaşlılık felsefeye daha eğilimlidir. Gençlik, coşkun akan bir nehirdir, yaşlılık durgun bir deniz. Gençlik duyguya, yaşlılık düşünmeye meyillidir. Lirizm yüklü bulutlar, yaşlılık nemiyle dolmaya başladığında yeryüzüne ağıt damlaları düşmeye başlar. Ruhumuzun ve fikrimizin melodisi nihaventten hüzzama doğru yol almaya başladığında hayat merdiveninin yarısını tırmanmış bir adamın resmini çizebilirsin Abidin...

“İhtiyarlık gelmeden gençliğin, hastalıktan önce sağlığın, meşguliyetten önce boş vaktin, fakirlikten önce zenginliğin, ölmeden önce hayatın kıymetini bilin” kutlu sözü, bize bir hayat reçetesi sunuyor. Kaçınılmaz olana doğru hızla giderken ömür yıllığı-mıza kaç sayfa açacağımızı bilememenin çaresizliği, yaşadığımız her anı faydalı işlerle değerlendirmenin gereğini fısıldıyor bize. “Korkulması gereken yaşlanmak mı yaşlanırken kirlenmek mi?” sorusunun cevabını hepimiz doğru biliyoruz. Evet, evet haklıyız, yanılmıyoruz. Bildiğimiz doğru hayatı yaşamak da yine bizim tercih listemizde yazıyor. Ona göre davranalım, huzur içinde yaşlanalım.

Yaşlılar, hayat merdiveninin en üst basamaklarından bakar hayata. Onların baktığı yerden manzara daha berrak ve güzel görünür. Alt basamakta yer alanlar, üsttekilerin ne gördüğünü öğrenip ona göre bir hayat planı yaparsa yollarına çıkacak engel ve tehlikeler için ön almış olurlar. “Ak saçlı” tabiri bir renk tespiti değil, bir deneyim teşhisidir.

Oğuz Kağan destanındaki Oğuz’un akıl hocalarından Uluğ Türk, Manas destanında Bekay, Bilge Kağan’ın yol başçısı Tonyukuk, milli hikâyelerimizin ana karakteri Dedem Korkut, Osman Gazi’nin ruh önderi Şeyh Edebalı, Fatih Sultan Mehmet’in hocalarından Akşemsettin; kültür tarihimizde bir bilene danışmanın önemini, dahası bu bilen bir ak saçlı olduğu ve saçlarını da değirmende ağartmadığını söylemez mi bize? O halde yaşlanmaktan korkmak niye?

-Hayat, bitimi bilinmeyen bir okyanus mudur Olriç?..

-Öyledir, efendimiz öyledir de okyanusa düşmüş bir kütük ile rotası belli, pusulası düzgün bir gemi arasında fark vardır.

-Yine taşı gedigine koydun Olriç.

-Teveccüh buyurdunuz efendimiz!..

Sadiye Esmâ KARABULUT

Mor Şemsiyeli Çiçekler

Kaçıyorum çocukluğumdan. Bilmem kaçınıcı kaçışım bu. Evvelâ öldürmek gerek hevesimi. Yüzyıllarca bağladığım atlarım kayboldu. Yoksunuz. Mor şemsiyeli çiçekler ruhuma doluyor. Bense ruhumun kokusunu duyamıyorum. Neredesiniz sessiz çığlıklarım, içli ahlarım? Şimdi kırık bir dalda konaklamaktayım. Ne zaman düşeceğim belirsiz.

Kadın mutfakta. Mutfak penceresinde yağmur damlaları... Adam mor şemsiyeli dağlara uzanıyor. Kadın ağlıyor, adam ağladığı yerlere mor şemsiyeli çiçekler dikeyor. Kadın otlarını temizliyor dağların. Yeşil ve sarıya yaklaşmış otları!

Güneş başını alıp gidiyor ufuk çizgisinden. Akşam düşüyor. Gök ıslanıyor, kana bulanıyor. Birkaç çocuğun uçurtması ağaca takılıyor. Ağaçlar, akasya ağacı. Beyaz gelinlik giymiş gibi süzülüyor dalları. Rüzgâr bilmeden gelinin eteklerini savuruyor. Kuşlar, düğün orkestrasında yönetiyor. Ayrılık melodileri yankılanıyor. Kadın pencereden bakıyor. Gözünden bir damla yaş akıyor. Adam yok!

Şemsiye yok. Kadın ıslanıyor yağmurun altında. Kimsesi yok. Çığlıkları içine içine diziliyor. Herkes kendi şemsiyesini açıyor. Kadın o gün anlıyor yalnızlığı. Adam, mor şemsiyeli dağlarda uyuya kalmış. Kadın bahçesindeki tüm çiçekleri söküp atıyor. Bir serin ikinci güneşinde mor şemsiyeli çiçekler açmaya küsüyor.

Mahalle Susunca Şehir Konuşmz
Yitip Giden Bir Sessizliğin Ardından

Yakup GÜNEŞ

Bir zamanlar şehirler konuşurdu. Ama bu konuşma, çığlık değildi. Gürültü hiç değildi.

Bir mahallenin ortasındaki çay ocağından yükselen selamlaşma, bir sokak başında oynayan çocukların neşesi, bir yaşlının baston sesiyle harmanlanan dua dolu mırıltıydı.

Şehir, insanla vardı. İnsan, kendiliğiyle, mahcubiyetiyle, haya duygusuyla vardı.

Kendi içine çekilmiş, başkasıyla sınırına saygılı, ama bir acı duyduğunda öbürünü anında hissedebilecek kadar içten.

Fakat sonra mahalle sustu.

Avlular kapandı, balkonlar battaniyeyle değil, korkuyla örtüldü.

Çocuk sesinin yerine cam tıklatan sinirli kornalar yerleşti.

Birbirine bakarken gözlerini kaçırmayan insanlar, artık başlarını bile kaldırmaz oldu.

Şehir, insanı dışlayarak büyüdü.

Binalar yükseldi ama ruhlar alçaldı.

Pencereler çoğaldı ama bakışlar azaldı.

Çünkü şehir, mahalleyi kaybedince sesini de kaybetti.

Birlikte ağlayabilen insanlar, aynı acıya aynı anda susabilen insanlar; şimdi sadece duvar komşusu.

Mahalle kültürü sadece fiziksel bir yapı değil, aynı zamanda bir yaşama terbiyesiydi.

İnsanın kendini tutması, başkasının gününe karışmaması, ama acısına da bigâne kalmamasıydı.

Şimdi komşusunu tanımayan, aynı sokakta üç yıldır oturup hâlâ birbirine 'günaydın' dememiş insanlar var.

Eskiden şehir, insanı içinde taşıyan bir yuvaydı.

Şimdi şehir, insanı yutan bir yapılar yığını.

Bir çocuğun tek başına yürüyerek bakkala gidemediği, bir kadının sabahın ilk ışığında tedirgin adımlarla sokağa çıktığı, bir yaşlının evinin önünde otururken rahatsız hissettiği bir şehir; ne kadar modern, ne kadar gelişmiş olabilir?

Yitip giden sadece bir mahalle değil, bir insanlık iklimi...

Birbirinin halini gözetken, selamı eksik etmeyen, göz göze gelince içini okuyan bir dünya...

Artık şehir, ruhunu kaybetti.

Ama belki yeniden bulabilir.

Bir çocuk sokağa 'güvenle' çıkabildiğinde, bir yaşlı, sabah duasını sokak lambasının altındaki bankta yapabildiğinde, bir komşu, komşusunu tanıdığında...

Belki o zaman şehir yeniden konuşur.

Ama bunun için önce biz susmalıyız.

Kalabalığın gürültüsünden, kibrin sesinden, gösterişin yankısından kurtulup iç sesimizi duymalıyız.

Çünkü şehir, ancak biz kendimizi bulursak yeniden bizi çağırır.

Arif Onur SOLAK

Siyasi Konuşma

değerli hazirun ve kıymetli misafirler
burada önemli bir şey söyleyeceğimi sanıyorsunuz
yanılmıyorsunuz ama anlamayacağınızı biliyorum
ciddiye alınacak şeyler var alınmayacak şeyler
boşluğun doldurduğu kafalarınız pırıl pırıl, nasıl güzel
ki kürsülerden akan kelimeler hep mi eksik bakiye
fakat burası kürsü değil, sizi de ciddiye almıyorum o ayrı
sizinle aramızdaki bu statik bağırsızlık
teşhisi imkânsız bir kist olarak kalacak belli
beyninizi hata vermişse lütfen iyi bir hekime başvurunuz
sonra en yakın antikacıya gidip bu kafayı değiştirin
çok sıkıldım, ben kendi kendime konuşsam daha iyi

bunlar hep amerikanın oyun diyor ahkam ustası
oynamayın lan o zaman diye bağırırsam linç üstüne linç
oysa avrupada böyle değil biliyor musun
aslında onlar da az şerefsiz değil de medeni insanlar
böyle düşünenin geçmişine selam edeyim derken
rtük kuralları giriyor araya tam bu noktada
neresinden tutsan elimde kalan kantarı bozuk adalet
yüzleşmeye gelince herkes ansızın kayıp
bir yere uğrayacaklarmış, hadi bakalım hayırlı işler
kime ne anlatayım zaten, bunlar kayıtlarda var
ister inan istersen bir buçuk porsiyon iskender söyle

çekip gitmek istiyorum ama nereye
gidecek yer de kalmadı yer gök simsiyah duman
belki bir film gelir yine salgın yayılır inanırız
ama savaşlara pandemi işlemez, onlar devam
böylesi daha konforlu daha rahat
beynelmilel konjonktürler gereği
bir takım kravatlı adamlar kınama metni okur
hay ben böyle dünyanın düzenine...
sövdükçe çoğalan dertlerimiz oluyor ne güzel
hepi topu bir avuç insan kaldık şunun şurasında
aklımın duvarında birden aydınlanan fikir çınlıyor durmadan
ankara, sadece bazı seçilmişlerin başkenti

değerli misafirler ve sayın vekilim
işte bu cümlelerin içinden geçen cıvıklık çok yağlı
sağa sola damlayınca kirleniyor ağzımızın tadı
kim sayın kim değerli anlayan beri gelsin
iki gram insan olsak hepimiz rahatlayacağız da
bürokrasinin keyfi kaçmasın şimdi, zaten yorgunlar

ey ahali, istediğiniz gündeme biat edebilirsiniz
sizin umurunuz benim gırtlığımda biraz gıcık yapıyor
neyse çok geç oldu, siz uyuyun yarın mesainiz malum
gideyim de biraz televizyon izleyim, uyuşmak iyidir bazen.

Yaşar AKGÜL'ÜN
Yeni Yazıyla Söylenmiş
Eski Türkçe Şiirleri

İlker GÜLBAHAR

İncelemeye kitabın adından başlamak, sistemli bir analizin gerekliliği düşüncesi ile ...

Eski ve yeni karşılaşması veya çakışması, edebiyatımızda yaklaşık yüz altmış beş yıl öncesine uzanır. Eski, Doğu edebiyatının edebiyatımızdaki yansımalarını ifade ederken yeni, Batı anlayışlı edebiyatı yansıtır. Bu, yalnız edebiyat için geçerli değildir. Sosyal hayat, kamu düzeni vb. bir toplum için bütünsel zihniyeti kapsar. Z kuşağı tabirinin sıkça telaffuz edildiği milenyum çağında Yaşar Akgül muhtemel ki şu minval üzere kitaba bu adı vermiştir: Kendi düşüncelerinin eski ile örtüştüğü ama söylemlerinin yeni oluşu. Bunu destekleyen oldukça fazla delil söz konusu.

Beslenilen ana damar İslam kültür dairesinin hassasiyeti ve bu hassasiyetin içerdiği sözcüklerle olay, durum ve olgulara bakış gerçekten de eskidir. Ancak bu eskiliği “işe yaramaz, köhne, gereksiz, hükümsüz, boş” olarak değerlendirmek yanlıştır. Bu bakış; eskimeyen, insanlığa çağlar boyu rehber niteliğindeki kadim bir zihniyettir. Ancak Yaşar Akgül’ün Milenyum Çağı’nda kendini de düşüncelerini de eski olarak değerlendirmesi içsel bir tutumdan başka bir şey değildir. Yaşanmışlığın kendinde biriktirdiği deneyimin/tecrübenin eski zamanlar ile günümüz arasındaki terakki farklılığı arasındaki devasa uçurum onun böyle düşünmesinin nedenidir.

Yaşar Akgül’ün kitaptaki şiirleri çok hızlı değişimlerin/dönüşümlerin/başkalaşımaların yaşandığı zamanımıza İslami zihniyetle bakışın yeni soluğu olmuştur. Kitabın adı ile ilgili oldukça zayıf bulduğum ikinci bir ihtimal ise şiirlerinin eskiyi temsil ettiği ve yeni yazıyla söylendiğidir.

Kitap, Zil/Zal ve Gül şiiriyle başlıyor. Cebab-ı Allah, Zilzal suresinde “Yeryüzü kendine has bir sarsıntıya uğratıldığı, içindekileri dışarı çıkarıp attığı ve ona ne oluyor dendiği zaman. İşte o gün yer, kendi haberlerini anlatır. Çünkü Rabb’in ona (öyle) vahyetmiştir. O gün insanlar amellerinin kendilerine gösterilmesi için kabirlerinden bölük bölük çıkacaklardır. Artık kim zerre ağırlığınca bir hayır işlerse onun mükafatını görecektir. Kim de zerre ağırlığınca bir kötülük işlerse onun cezasını görecektir.” der.

İlk Şiir Zil/Zal ve Gül, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremlerine göndermeyle başlar. “Darülharpten geliyor, harflerin selamı var.”

Yaşar Akgül, Zilzal süresini odağa alarak depremdeki hissiyatı şiire sindirmiştir. Hayır ve kötülüklerin karşılıksız kalmayacağı, kıyametin kopması anı ve sonrası... Kahramanmaraş depremleri için de on biri il gibi geniş bir coğrafyayı kapsadığından “küçük kıyamet” olarak nitelendirildiği herkesçe malumdur. Deprem onun için sekülerleşen çağımız insanın hakikati unutmamasını, dünyaya dalışını fark etmeyi daha da belirginleştirmiş ve kendini bir muhasebeye sevk etmiştir. “Bizim bu günahımız ne çok su götürür / Abdest almaya gitsek bizi susuz getirir.”

Zil/Zal ve Gül’de zamanın algılarının da eleştirildiğini görürüz. “Ne çoktu alışveriş ne kadar da az şükür / Ne kadar da azdı dua, çimento ve demir.”

Şiirde “küçük kıyametin” şiddeti ise “Saat dört on yedidir yandı lambalar / Yediler yetmedi bir de noktaları var.” ile şifrelenir.

Zil/Zal ve Gül şiiri, Zilzal suresi gözüyle 6 Şubat’a bakışın şiiridir. Kitaptaki diğer şiirlerde mahfuz dinamiklere bakmak, birer ikişer örnek vermek bu kıymetli eserin nasıl bir değere haiz olduğunu iyice açığa çıkaracağı kanaatindeyim.

Kitaptaki şiirlerin bir çoğunda dizelerdeki anlamın gerçek hayattaki yaşanmışlıklarla somutlaşması Yaşar Akgül’ün hayalle bir bağının olmadığını gösteriyor. Ayakları yere basan, altı yaşanmışlıkla doldurulmuş dizeler, titizlikle kurulmuştur.

“Kur’an’ı açmamıştık, evimiz tarumardı.” (Duvarlara asılmış ve okunmak için inmeyen Kur’anlı evler oldukça fazla diye düşünüyorum.)

“Işıklar içinde uyuyacaktım, ışıktaki da uyumaz ki sevgilim!” (“Allah rahmet eylesin”in yerine “Işıklar içinde uyusun.” da türemedi mi çağımızda?)

“Camilerle cemaatin hep önünden geçerdik.” (Özellikler Ramazanlarda birer çocuk olaarak kimler geçmedi ki namaz kılanların önünden?)

“Biz altmış beş yaş üstüler, günah çıkarmadaydı.” (Nedense belli bir yaşa kadar hiçbir şeyden mahrum kalmayan insanoğlu belli bir yaştan sonra şadırvanlara tünüyor.)

Çeşitli olgular için kullanılan sözcükler ve yaklaşımlar Akgül’ün Müslüman sağ tandanslı şairler halkasında yerini almasını perçinliyor.

“Ey her sabah her sabah, beni canlandıran Allah! / Seni dünya gözüyle canlandıramadım Allah!”

“Kalp kalbe karşıdır derler, ne güzel yarsın Allah!

“Babamızı en çok namaz kılariken severdik.”

“Korkma, Allah bizimledir ve küfür tek millettir.”

“Teheccüde kalkacağız, devamı gelecek şiirde.”

Yaşar Akgül, duygusunu okuyucunun zihninde eksiksiz oluşması için söz diziminin eksiksiz olmasından yana. Bu yüzden de dizelerini olabildiğince uzun tutuyor. Söz diziminin algılanmasında işi yoruma bırakmak istemiyor ve cümleleri olabildiğince uzatıyor.

“Efendi hazretleri bir gün yolda giderken abdest alan bir şaire rastlamış. / Yürümek de bir mucizedir Ey oğul! Yeter ki İstiklâl’de yürüme demiş. / Ara sokaklarda dolaşma şuh gecelerin lüzumsuzsa söndür ışıklarını / Kışları çok acımasızdır çünkü kadınlar yazları ne sen sor ne ben söyleyim.”

Yaşar Akgül, şiirlerin birçok yerinde anlamsal ve olgusal zıtlıklardan yararlanmayı fazlasıyla yerinde kullanıyor. Bunu yaparken bazen de ironiden istifade ediyor.

“Anın için yalvarma hiç öpmem kara gözlerinden / Karanlık yerlerinden kar beyaz göğüslerinden.”

“Bizler fakirdik belki ama kafiye zengindi.”

“Babam beni geç yazdırmış Müzekki’n-Nüfusa / Belki geç ölürüm diye ecel eli boş döner.”

“Belki ben erken geldim, belki siz geç kaldınız.”

“Eskilerin tabiriyle, namusuyla geçinen hayat kadınlarından.”

Olaylara bakıştaki ironi/mizah/eleştiri belki de onun şiirlerinin avangart niteliği.

“Bana el değmemiş bir namusunu göster / Sana bir Suriyeli vereyim / Fazladan bir Sütçü / Ve hatta bir de İmam

“Rivayet olunur ki cemaat, ey cemaat!”

“Her Şehr-i Ramazan’da Çağrı gelir şehrimize / Hem ağlarız gizli gizli hem izleriz, sevaptır.”

“Doğarken bir süre vermişlerdi kimseler hatırlar mı? / Mis gibi tütün kokuyordu tarih, ateşi olan var mı?”

Yaşar Akgül’ün şiirinin bir diğer ana dinamiği ise mısraiberceste kimliğine bürünmüş şiir birimlerinin üsluplarını anımsatmasıdır.

Elbette ki bunu kasıtlı olarak yapıyor. Bu nedenler de dizelerin selaseti en üst boyuta ulaşıyor.

Metinlerarasılık olarak değerlendirilebilecek bu nitelik farklı pastişlerle kendini gösteriyor.

“Bunu senden beklemezdim yeryüzü.” dizeleri Cemal Süreya’nın “Babamdan bunu beklemezdim kör oldum.” dizesine;

“Akif gibi bir akşam, ben de pek bunalmıştım.” dizesi Mehmet Akif’in Bülbül şiirinin ilk dizelerine;

“Mutlulukla bir ilgisi var mıydı kitapların” dizesi yine Cemal Süreya’nın “Yemek yemek üstüne ne düşünürsünüz bilmem / Ama kahvaltının mutlulukla bir ilgisi olmalı.” dizelerine;

“Gökyüzünde yalnız gezen Veliler, âlemlere akalım mı?” dizesi güftesi Hikmet Münir Ebcioglu’nun “Gökyüzünde yalnız gezen yıldızlar” nihavent şarkısına götürüyor.

“Bir elimde Fuzuli, bir elimde Sezai / Umurumda mı Leyla” da Orhan Veli’nin Cımbızlı Şiir üslubuna göndermedir.

“Güneş dürüldüğünde, gün söndürüldüğünde / Dağlar yürütüldüğünde, yıldızlar söndüğünde ... “ dizeleriyle Kuar’an-ı Kerim’in biçimine gönderme yaptığı söylenebilir.

Son olarak “Servilerin altında serin serin yatıyorsun hayat sana güzel baba!” dizesini ise Rindlerin Ölümü şiiriyle ilişkilendirmek olasıdır.

Üslupsal göndermelere onlarca örnek vermek mümkün bu kitaptan.

Şathiyelerdeki senli benli algının izlerine şahit olmak, Yaşar Akgül’ün inancındaki sağlamlığın ve içtenliğin belirtisi olduğuna inanıyorum. “Allah Benden Razı Olsun Ben Razıyım Allah’tan” şiirinin adı mezkur algının izlerini hissettiriyor.

“Ben tanrının yerinde olsam, bütün AVM’leri infak ederdim.”

“Mahşer günü elinde bulunan görüntülerimi / Kimselere gösterme Rabb’im gözünü seveyim / Kara kaplı defterimi göstermesem olmaz mı? / Bunca yıllık kulunum hatırım sayılmaz mı?”

“Tanrım seni nerede görsem tanırım / Öbür taraf çok karışık, inan ki utanırım.”

“Allah’ım neden bu kadar iyiyim ben / Beni de mi alacaksın yoksa yanına.”

Şiirlerde dikkat çeken en önemli özelliklerden biri de belki hikâyeleştirmeden yararlanılması.

“İsmi lazım değil emlakçının biri aklına girmiş / Bir Kızıl Elma’ya mı ne satmış bizi / Babam da bana çekmiş çok temizmiş kalbi. ...”

“Cennetten çıkar çıkmaz kartpostal gibi / Yeşil panjurlu ev var ya bizimdi / Mutlu mesut yaşıyorduk, hazır sesimizden olduk / Muhacirdik nasıl olsa güle güle kovulduk.”

Bazı şiirlerde şaşırtan sonlar şiirleri diğerlerinden ayırıyor.

“Anlaşıldı bu gece uzun bir gece olacak: Selamüna-leyküm sevgilim!”

“Geçtik fena denizinden, hadi hatim indirelim.”

“Bütün kamyonların alinyazısıdır / Allah’ın dediği ölür.”

Yaşar Akgül’ün şiirleri, Cemal Süreya’nın “Folklor şiire düşmandır.” tezini çürütüyor kanaatimce. Şiirdeki birçok halk söyleyişinin şiirlere içtenlik, akıcılık ve diri bir ruh kazandırdığı muhakkak.

“Bir daha gelirim iki olsun dünyaya.”

“Biz dünyanın cemaziyelevvelini biliriz.”

“Sebeb-i ziyaretimiz bir karelik hazandı.”

“Üç vakte kadar kalbim makinalar duracak.”

“Bir arkadaşına bakıp çıkacaktım dünyadan.”

“İki yakası bir araya gelmiyor İstanbul’un.”

Allah’ı çok seviyorum, Kur’an’a el basarım.”

“Ekmek mushaf çarpsın ki, Sûra üfleyecekti İsrail.”

Harf değeri açısından birbirini çağrıştıran sözcüklerin bir aradalığı da Yaşar Akgül’ün şiirlerini diğer şairlerin şiirlerinden ayıran bir özelliktir.

“Hani bizim hocamız onca hacımız vardı / Cahit abiden kalma ne çok acımız.”

“Medine’sizsiniz ey medeniyetsizsiniz! / Meymenet-sizsiniz ey merhametsizsiniz! / Muhammed’sizsiniz ey muhabbetsizsiniz!”

“Aşk fanidir şairler için ölüm anidir nedense / Sevgiliyi görenlerse Âşık Veysel Karanî’dir.”

Netice itibarıyla “Ne anlattığın değil, nasıl anlattığındır sanat.” ilkesinden hareketle Yaşar Akgül bahsedilen nitelikler ışığında Türk edebiyatına farklı bir soluk getirmiştir. On sekiz şiir ve elli iki sayfadan mürekkep Yeni Yazıyla Söylenmiş Eski Türkçe Şiirler kitabının yıllar sonra da kendinden söz ettireceği kanaatindeyim.

Yusuf ÖZ

Belki Zamanımı Yadsıyorum

Efkârım, ki zannederim bir kuğu
rakkas ettiren şu boynumu kimi
kimi hasreden geçen günlerimi...
Dirimsiz, gri kentin boyunduruğu!

Yinedir ufunetle 'der terennüm
bezginlerin içinde hayaletçe.
Alır kayıp iklimleri, gittikçe
durağanlaşırız. Yok mu bir dönüm?

Dalanmıyor hiçbir muştı teninde
bildiğin tüm güzellikler nostalji
yalnız muştı bebeklerin yüzünde.

Her şey anlaşılamaz bir telaşa
ve arasam yine yoksunluk, neden
öpüşmeler beni kargışlamakta?

